

Sesterská anamnéza a posudzovanie v kardiologickej ambulancii

Mgr. Jaroslava Lunterová, MUDr. Karol Urbanec
Interná a kardiologická ambulancia, Revúca

XXXIII. Konsolidačná výročná konferencia SSVPL SLS
11.-13. október 2012,
konferenčná sála Hoepfner Grandhotel Starý Smokovec

Lekárska správa:

Rodinná anamnéza: pozor – nepísať „bezvýznamná“, ale „bez pozoruhodností“!

Hodnotenie subjektívneho stavu:

Objektívny nález: hodnotí lekár, sestra BMI

Záver: Obezita: BMI /kvantifikovať! /...Nikotinizmus...HLP...

Dopor.: Redukčná diéta s reštrikciou soli...živočíšnych tukov...sacharidov...zákaz fajčiť...obmedzenie fyzickej námahy...

Odmietnutie návrhu lekára: konkretizovať, osobitný formulár, podpis pacienta...

Subjektívne príznaky hlavných srdcových chorôb:

- Bolesť
- Dýchavica
- Únavnosť
- Palpitácie
- Synkopa
- Iné celkové príznaky

Dôraz na varianty príznakov!

BOLESTĚ

- **Ischemická** (*akumulácia metabolitov v myokarde*): pýtame sa na rizikové faktory ako ICHS, lipidy, hypertenzia, fajčenie a RA
  - **Perikardiálna** (*zápal parietálneho perikardu*): pýtame sa na expozíciu infekčným agens, ochorenie spojivového tkaniva, imunitné ochorenia, nádory dg v poslednej dobe
  - **Syndróm atypickej bolesti** (*Prolaps MI chlopne, PE, disekcia/ruptúra veľkých ciev*): pri PE sa pýtame na jednostranný opuch a bolesť DK, operáciu nedávno, alebo imobilizáciu
-

ISCHEMICKÁ MYOKARDIÁLNA BOLEŠŤ:

- Tlaková, zvieravá, pocit ťažoby
  - Je vyvolaná námahou (najmä spočiatku,, neskôr v klúde, alebo v noci)
  - Ústup v klúde, alebo po podaní glycerol trinitrátu (NTG)
  - Najintenzívnejšia je v strednom prekordiu
  - Pacient ukazuje zat'atú päšť, alebo otvorenú dlaň nad strednú časť sternu /zväčša neukazuje do bodu prstom/
  - Môže byť pociťovaná v krku, dolnej čeľusti, ramene
  - Často vyvoláva nauzeu, vracanie, potenie, niekedy pocit blížiacej sa smrti
  - Pýtame sa: či vznikla po námahe, po najedení, proti vetru
-

PERIKARDIÁLNA BOLEŠŤ

- Bodavá, pálivá, rezavá
  - Zhoršenie pri kašli, prehltaní, hlbokom dýchaní, v ľahu
  - Zlepšenie v predklone a v klúde
  - Na rozdiel od ischemickej /cca minúty/ trvá hodiny aj dni
  - NTG neprináša úľavu
  - ASA a protizápalové lieky úľavu prinášajú
-

PROLAPS MI CHLOPNE A ATYPICKÁ BOLEŠŤ NA HRUDNÍKU

- Skôr bodavý, alebo pálivý charakter
  - Lokalizácia sa medzi epizódami mení
  - Intenzita bolesti je variabilná, skôr nesúvisí s telesnou námahou
  - Nereaguje na NTG
  - Môže trvať v sekundách, ale aj v hodinách, či dňoch – pri ischémií myokardu úplne atypický jav
  - Invalidizácia, ale chýba objektívny nález
  - Tietzov syndrom??? (zhrubnutie sternoklavikulárneho spojenia)
-

BOLEST' VYCHÁDZAJÚCA Z VEĽKÝCH CIEV

- Pri disekcii aorty /alebo pľúcnice
  - Intenzívna – trhavého, drásavého charakteru
  - Obyčajne v úvode disekcie, potom kl'ud (cca v hodinách, ale aj dňoch) – znova bolesť pri expanzii disekcie
  - Lokalizovaná centrálna, vyžaruje do chrbtice
  - Nemení sa polohou (iba v prípade disekcie do perikardu s hemoperikardom a akútnou perikarditídou)
-

Cielené otázky:

- Pociťujete bolesti na hrudníku?
- Kde Vás to presne bolí?(ukáže prstom do bodu, alebo zovretou, prípadne otvorenou dlaňou do plochy?)
- Ako Vás to bolí? (zviaza, tlačí, páli, pichá...)
- Ako dlho Vás to bolí? (cca sekundy? cca minúty? cca hodiny?)
- Kde bolesť vyžaruje? (do chrbáta? ramena? čeľuste?...)
- Čo vzniku bolesti predchádza? (námaha? najedenie sa? chôdza proti vetru? náhlenie sa? rozčúlenie? studené počasie? fajčenie?...)
- Zaberá na bolesť NTG s.l.? Po akom čase?
- Máte problémy s chrbticou?

KARDIÁLNA DÝCHAVICA

- Pocit zvýšenej dychovej námahy pri nedostatočnom srdcovom výdaji
  - Pri námahe sa zhoršuje, ustupuje v klúde (čiastočne, alebo celkovo), kardiálna nie je ovplyvnená polohou
  - Spája sa so slabosťou a únavou
  - Pri pľúcnom edéme sa zhoršuje v ľahu, zlepšuje v sede, alebo stojí
  - Môže pacienta prebúdzat' v noci, zmierňuje sa v sede
- = paroxyzmálna nočná dýchavica
-

Cielené otázky:

- Ako sa vám dýcha?
- Dýcha sa Vám ťažko /zadýchavate sa/ v klúde? Pri námahe? Pri chôdzi do kopca? Pri športe? V noci? Zobudíte sa na ťažšie dýchanie?
- Pribral /-a ste na hmotnosti v poslednom období?
- Upraví sa dýchanie, keď zastanete? Sadnete si?
- Koľko cigariet fajčíte? – u pacientov, u ktorých je jasné, že fajčia /foetor, žlté prsty.../
- Fajčíte? – u pacientov, u ktorých nevieme s istotou odhadnúť, či fajčia
- Nefajčíte? Nikdy ste nafajčili? Odkedy nefajčíte?
- Cigareta do hodiny po prebudení pri viac ako cigaretách denne = nikotínová závislosť

SLABOSŤ A ÚNAVA

- Dôsledok nízkeho srdcového výdaja
  - Najprv pri námahe, neskôr aj v klúde
  - Pretrvávanie po spánku a odpočinku
  - Pacienti s VSV často negujú tieto pocity (obmedzená telesná výkonnosť je pre nich „normálna“ – rozdiel si uvedomia retrospektívne po KCH korekcii)
-

PALPITÁCIE

- Vnímanie akcie srdca pacientom
  - Za normálnych okolností do vedomia funkcia srdca nepreniká
  - Najčastejšou príčinou sú poruchy srdcového rytmu
  - SVES a KES sú pociťované ako „*vynechané sťahy*“, alebo „*preskakovanie srdca*“
  - FP ako „*nepravidelný rytmus*“, alebo „*chvenie srdca*“, alebo „*nekontrolovaný, besný cval*“
  - SVT a KT ako „*rýchla a pravidelná arytmia s náhlym nástupom a ukončením*“
  - Môžu byť spojené so slabosťou, dýchavicou a závratmi
  - Začiatok predsieňových TA je často spojený s potrebou močenia /zvýšená tvorba atriálneho nátriuretického faktora/
  - Bolesť pri palpitiáciách - ICHS
-

Cielené otázky:

- **Srdiečko Vám:**
    - preskakuje
    - vynecháva
    - búcha rýchlo
    - búcha silno
    - cvála
    - prestáva tlct'

  - **Máte nejaké zvláštne pocity v krku?**
    - Cítite slabosť?
    - Závrat?
    - Mdlobu?
-

ZÁVRATY, PRESYNKOPA, SYNKOPA

- Synkopa: AO stenóza, hypertrofická KMP, KT, FK, bradykardii, intrakardiálne nádory, ventilové tromby
  - Synkopa u pacientov s ICHS, KMP, myokarditídou, komorovými arytmiami: zlá prognóza
  - Posturálna hypotenzia: vo vzpriamenej polohe, sprevádzané aurou „hladu po vzduchu“, nauzeou, potením, postupným blednutím
  - Vazovagálna synkopa: spojená s nepríjemnou emočnou situáciou, alebo náhlym vznikom intenzívnej bolesti
-

ĎAKUJEME ZA POZORNOST

